

pling

Ekoteollisuuspuisto-selvitys

Kooste tuloksista
Heinäkuu 2026

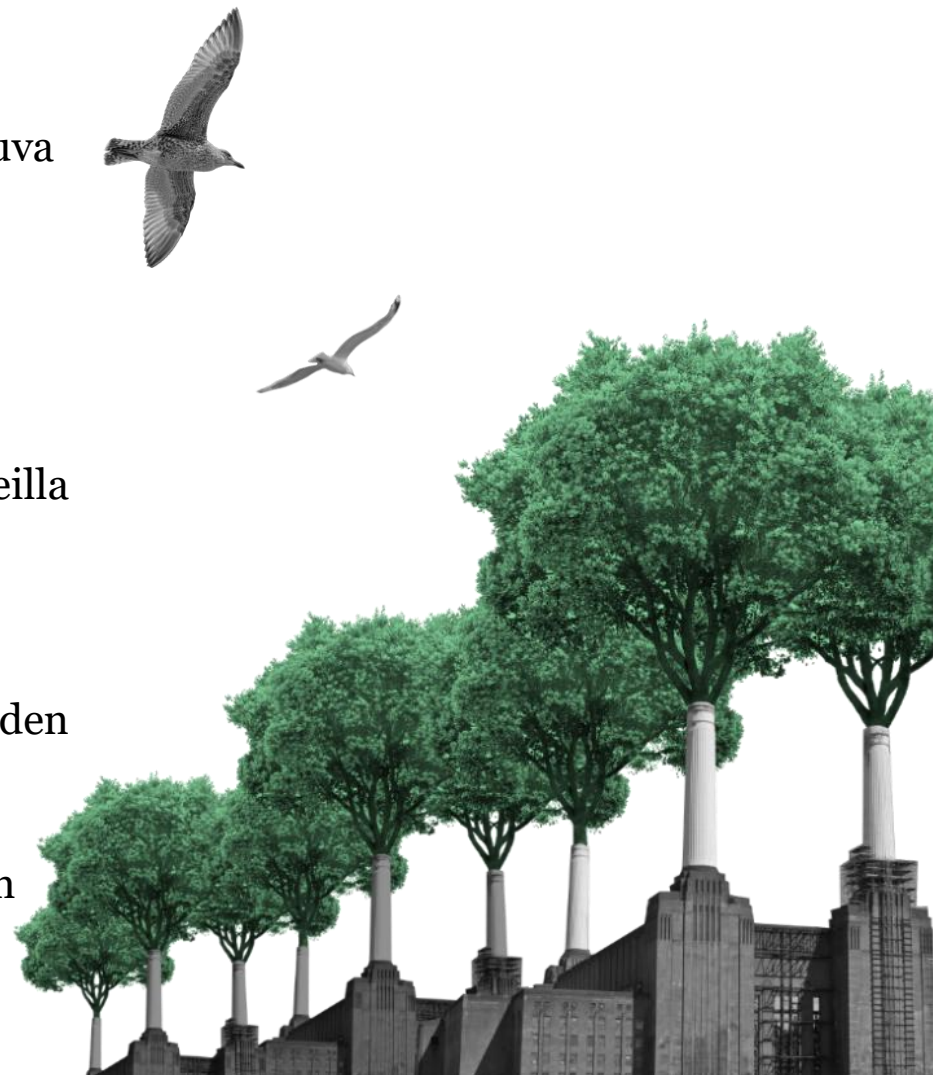
Senior Lead, TkT Nani Pajunen, Sitra

Konsulttiselvitys

Mitä ekoteollisuuspuistoverkostolle kuuluu?

Keväällä 2026 Sitra käynnisti konsulttityön, missä selvitettiin ekoteollisuuspuistojen roolia ja mahdollisuuksia Suomen kestävän talouskasvun vauhdittajina. Selvitystyön tavoitteena oli saada kokonaiskuva ekoteollisuuspuistotyöstä Suomessa ja koota tietoa ja näkemyksiä mm. seuraavista ajankohtaisista aiheista:

- Viime vuosien kiertotalouden ja puhtaan energian investoinnit ekoteollisuuspuistoissa
- Lähivuosien investointisuunnitelmat ekoteollisuuspuistoverkoston alueilla
- Kriittiset raaka-aineet ja ekoteollisuuspuistojen potentiaali tarjota korvaavia ratkaisuja raaka-aineiden tuonnille
- Tunnistaa esteet, jotka hidastavat teollisen kiertotalouden edistymistä
- Kerätä ehdotuksia toimenpiteistä, joilla voidaan vauhdittaa kiertotalouden ja puhtaan energian investointeja ja kiertotalousratkaisuiden kaupallistamista ekoteollisuuspuistoissa
- Koota yhteenveto ekoteollisuuspuistojen roolista kestävän talouskasvun edistämisessä

Taustaa

Ekoteollisuuspuistoverkosto

- Sitra ja Kemin Digipolis perustivat kansallisen ekoteollisuuspuistojen verkoston vuonna 2018 osana kansallisen kiertotalouden tiekartan toimenpiteitä.
- Vuonna 2026 verkostoon kuuluu 16 ekoteollisuuspuistoa.
- Verkostoon kuuluu eri kehitysvaiheissa ja eri toimintamalleilla toimivia ekoteollisuuspuistoja: verkostolta halutaan yhteiskehittämistä ja monipuolista tietojen ja kokemusten vaihtoa.
- Verkoston jäsenet hyödyntävät verkostokontaktejaan yritysysteistyön lisäämisessä ja hankevalmisteluissa.
- Ekoteollisuuspuistojen verkosto toimii rekisteröimättömänä yhteistyöverkostonä ja sillä on on kiertävä puheenjohtajuus, jonka jäsenet valitsevat keskuudestaan, 1–2 vuotta kerrallaan.

EKOTEOLLISUUSPUISTOVERKOSTO

Kehityspolku

Poimintoja ekoteollisuuspuistoverkoston kehityspolulta vuosina 2017–2026 (1/2)

- Kemin Digipolis Oy toteutti Sitran aloitteesta 2017–2019 *Teollisten symbioosien osaamisen ja toimintamallien levittäminen Suomeen* -hankkeen, yhtenä tavoitteena ekoteollisuuspuistojen toimintamallien kehittäminen ja jalkauttaminen sekä teollisen kiertotalouden edistäminen Suomessa.
- Sitra ja hankkeen yhteydessä perustettu Kiertotalouskeskus kokosivat vuonna 2018 ekoteollisuuspuistoja sekä ekoteollisuuspuiston käynnistämistä valmistelevia tahoja Suomesta ekoteollisuuspuistojen verkoston käynnistyskokoukseen. Verkostoon liittyi käynnistysvaiheessa ekoteollisuuspuistoja, jotka halusivat aktiivista tiedon ja kokemusten vaihtoa ekoteollisuuspuistojen välillä. Kiertotalouskeskus koordinoi ekoteollisuuspuistoverkoston toimintaa.
- Ekoteollisuuspuistoverkoston ensimmäisessä vaiheessa vuosina 2018–2019 vierailtiin kaikissa verkoston puistoissa ja kussakin järjestettiin työpaja, missä käytiin läpi toimijakohtaisesti onnistuneet toimenpiteet ja ratkaisut sekä tunnistettiin haasteita ja esteitä, jotka hidastivat teollisten symbioosien ja teollisen kiertotalouden edistymistä Suomessa.
- Verkostotyöpajoihin osallistui yhteensä 12 työpajassa yli 200 henkilöä. Yhteisen oppimis- ja kehittämisprosessin pohjalta kehitettiin ekoteollisuuspuistojen toimintamalli, jota ekoteollisuuspuistot voivat soveltaa ja hyödyntää teollisen symbioosin ja kiertotalouden kehittämisessä alueellaan.

Poimintoja ekoteollisuuspuistoverkoston kehityspolulta vuosina 2017–2026 (2/2)

- Työ- ja elinkeinoministeriön rahoittama Teollisen kiertotalouden osaamisalusta (TKO) -hanke vuosina 2020–2022, jota koordinoi Kemin Digipolis, mahdollisti ekoteollisuuspuistojen verkoston jatkokehittämisen ml. toiminnan kehittämiseksi ekoteollisuuspuistojen sparraustilaisuuksien järjestämisen, matchmaking -toiminnan kehittämisen ekoteollisuuspuistojen yrityksille sekä Teollisen kiertotalouden haasteet ja mahdollisuudet -selvityksen tekemisen.
- Ekoteollisuuspuistojen verkosto on toiminut 2023–2026 rekisteröimättömänä yhteistyöverkostona. Verkoston kokoukset, joita on 4–5 kertaa vuodessa, ovat keskeisin yhteinen toimintamuoto.
- Verkosto on esittäytynyt kansallisissa ja kansainvälisissä kiertotaloustilaisuuksissa, kuten WCEF-konferenssissa Helsingissä 2019 ja 2021, mistä jälkimmäisessä verkosto organisoivatapahtuman ”The benefits of measuring eco-industrial parks”, yhteistyökumppaneina UNIDO ja Kiertotalouskeskus, sekä Expo-osallistuminen WCEF 2023 -tapahtumaan Helsingissä ja osallistuminen WCEF 2024 -tapahtumaan Brysselissä.

Kehityspolku

Siträn rooli ekoteollisuuspuistoverkoston kehityspolulla vuosina 2017–2026

Sitralla on merkittävä ja pitkäaikainen rooli teollisen kiertotalouden edistämisessä ja tukemisessa sekä Suomen ekoteollisuuspuistojen verkoston käynnistämisessä ja kehittämisessä. Sitra on osallistunut aktiivisesti ekoteollisuuspuistojen verkoston kehittämiseen asiantuntija- ja yhteistyötahona.

- Suomen kansallinen kiertotalouden tiekartta -työ (2016): Siträn johdolla koottiin yhteiskunnan keskeisten toimijoiden näkemykset kiertotalouteen siirtymisen muutostarpeista, ratkaisuksista ja toimenpiteistä. Sitra edisti tiekartan toteutumista käynnistämällä yli 70 konsortiohanketta yhteistyökumppaneiden kanssa vuosien 2017–2019 välillä. Sitra toteutti myös tiekarttatyön päivityksen 2019.
- Siträn aloitteesta Kemin Digipolis Oy toteutti 2017–2019 Teollisten symbioosien osaamisen ja toimintamallien levittäminen Suomeen -hankkeen, yhtenä tavoitteena ekoteollisuuspuistojen toimintamallien kehittäminen ja jalkauttaminen Suomessa. Sitra ja Kemin Kiertotalouskeskus kokosivat vuonna 2018 ekoteollisuuspuistoja sekä ekoteollisuuspuistoa valmistelevia tahoja ekoteollisuuspuistojen verkoston käynnistyskokoukseen, joka pidettiin 2018 Siträn tiloissa Helsingissä.
- Siträn järjestämät ja koordinoimat World Circular Economy Forum -tapahtumat ovat tarjonneet ekoteollisuuspuistojen verkostolle mahdollisuuksia kansainväliseen verkostoitumiseen ja näkyvyyden lisäämiseen (mm. WCEF Accelerator Session 2021 ”The benefits of measuring eco-industrial parks”, yhteistyökumppaneina UNIDO ja Kiertotalouskeskus). Sitra on lisäksi aktiivisesti edistänyt ekoteollisuuspuistojen pohjoismaista yhteistyötä.
- Sitra on julkaissut ekoteollisuuspuistoihin liittyviä raportteja ja oppaita mm. ”Näin perustat ekoteollisuuspuiston”-oppaan. (Kiertotalouskeskus & Sitra 2020).

TILANNEKATSAUS EKOTEOLLISUUSPUISTOVERKOSTOSTA

Konsulttiselvityksen tuloksia keväältä 2026

Ekoteollisuuspuistot: työpaikat, TKI-toiminta, kansainvälistyminen, investoinnit (1/2)

Työpaikat

- Selvityksessä tarkastelluissa ekoteollisuuspuistoissa työskentelee noin 500 yritystä ja yli 20 000 henkilöä (konservatiivinen arvio)
- Ekoteollisuuspuistojen yritysten arvoketjut, alihankkijaverkostot sekä TKI-verkostot ulottuvat maantieteellisesti huomattavasti laajemmalle alueelle kuin pelkästään ”ekoteollisuuspuistojen aitojen sisälle” – ja tarjoavat huomattavan lisän ekoteollisuuspuistojen työllistävään vaikutukseen

TKI-toiminta

- Suuryrityksillä on vahva rooli ekoteollisuuspuistojen TKI-toiminnassa, esimerkkinä suuryritysten pilottilaitokset ja teknologiakeskukset ekoteollisuuspuistoissa
- Pk-yrityksillä on merkittävää TKI-toimintaa ekoteollisuuspuistoissa, usein yhteistyössä suuryritysten kanssa
- Joillakin ekoteollisuuspuistoilla on selkeä TKI-painotus toiminnassaan, mm. Smart Chemistry Park Turussa
- Kehittämissyhtiöt tukevat TKI-toimintaa ekoteollisuuspuistoissa (esimerkkinä Kiertotalouskeskuksen koordinoima KIRSI-kierrätysravinnehanke Kemissä)

Ekoteollisuuspuistot: työpaikat, TKI-toiminta, kansainvälistyminen, investoinnit (2/2)

Kansainvälistyminen

- Ekoteollisuuspuistojen veturiyritykset ovat koko Suomen mittakaavassa merkittäviä kansainvälisiä vientiyrityksiä, osin globaaleja markkinajohtajia
- Ekoteollisuuspuistojen PK-yritysten osuus on merkittävä omien vienti- ja kansainvälistymistoimien kautta sekä osana suurten yritysten arvoketjuja
- Ekoteollisuuspuisto-organisaatiot vauhdittavat kansainvälistä toimintaa mm. EU-hankkeiden kautta , aktiivisella osallistumisella eurooppalaisiin alakohtaisiin verkostoihin (mm. KIP Kokkola/ECSPP verkosto) sekä pohjoismaisen klusteri- ja ekoteollisuuspuistojen yhteistyön kautta (mm. Kiertotalouskeskus)

Investoinnit

- Yritysten kokonaisinvestoinnit ekoteollisuuspuistoissa ovat vuositasolla useita miljardeja euroja. Teolliseen kiertotalouteen liittyvien tarkkojen investointilukujen kokoaminen ekoteollisuuspuistoissa on haasteellista. Ns. kiertotalousosuuden erottaminen kokonaisinvestoinneista koetaan osin hankalaksi – kiertotalous ja resurssitehokkuus koetaan entistä enemmän sisäänrakennetuksi ekoteollisuuspuistojen ja niiden yritysten liiketoiminta- ja investointimalliin.
- Joissakin ekoteollisuuspuistoissa on kuvattu kiertotalousinvestoinnit ja teolliset symbioosit tarkasti ja tietoa jaetaan myös ulkopuolisille, mutta osa yrityksistä ja ekoteollisuuspuistoista ei julkista ko. tietoja – joko luottamuksellisuussyistä tai siitä syystä, ettei tietoja ole puistokohtaisesti koottu tai päivitetty.
- Ekoteollisuuspuistojen yritysten investointien jatkokehitys: ns. puhdas siirtymä Suomessa sisältää huomattavan potentiaalin suurillekin investoinneille ml. kiertotalouteen selkeästi painottuvat investoinnit, mutta vain rajallinen osa investoinneista toteutuu, sillä myös ajoitusta on vaikea arvioida.

Poimintoja haastatteluista: Profiilit ja erottautumistekijät

Ekoteollisuuspuistojen edustajat painottavat haastatteluissa toimivaa infrastruktuuria: toimiva teollisuusympäristö, energian saatavuus ja energiaratkaisut, saavutettavuus ja logistiikka sekä työvoiman saatavuus. Ekoteollisuuspuisto-painotus näkyy haluna hyödyntää tehokkaasti materiaali- ja energiavirtoja ja sivuvirtoja – osa ekoteollisuuspuistoista painottaa ekologisia toimintamalleja. Pk-toimijoita kiinnostaa puistojen veturiyritysten arvoketjut.

”Haluamme erottautua sillä, että Porissa on toimivaa teollisuusinfraa valmiina, hyvät logistiikkayhteydet kuten satamat ja rautatie, merkittävää sähköntuotantoa sekä laaja-alaista teollisuutta ja osaamista. Haluamme kehittää kiertotalouteen liittyvää ekosysteemiä ja houkutella alueelle sitä täydentäviä toimijoita.” (Pori)

”Saavutettavuus - myös ja etenkin työntekijän näkökulmasta, viimeinen maili on tärkeä!... Ei haluta näyttää savupiippuympäristöltä... Oma ekologinen toimintamalli houkuttelee samalla tavoin ajattelevia yrityksiä.” (Industrial Park MORE)

”Maatalousvaltaisen alueen sisällä, maatalouden sivuvirrat. Ollaan Suomen suurimpia maatalouspaikkakuntia, tulevaisuuden ala, arvoketjun tärkeä osa. Lämmön kiertotalous, lämmön varastointi, jätteenkäsittely.” (Salo)

”Kemianteollisuus, jalostetaan polttoaineita, kemikaaleja ja materiaaleja. Nesteen vahva T&K-osaaminen, monipuolinen tuotantokyky, Borouge International (ent. Borealis) polymeeri- ja kemikaalituotanto, erikoistuotteet. Muuntautumiskyky, ekopuiston erottautumistekijä.” (Kilpilahti).

”Meillä on hyvät materiaali- ja energiavirrat, vahva kiertotalous, jota hyödyntää. Pitkän historian kautta kehittynyt, toimiva teollisuusympäristö. Toimiva Invest-in prosessi, satama, infrastruktuuri” (KIP Kokkola)

”Suuryritykset alihankintaverkostoineen ovat merkittävässä roolissa. Ekoteollisuuspuisto-organisaatio auttaa yrityksiä kehittämään kiertotalousliiketoimintaa ja -tuotteita” (Kemi-Tornio)

”Keskeiset arvoketjut liittyvät ydinliiketoimintaan: eläinperäisten sivutuotteiden hyödyntämiseen, sekä niihin liittyviin energiahankkeisiin, etenkin höyryn hyödyntämiseen.” (Kirkkokallio)

Tuloksia

Poimintoja haastatteluista: Kaupallistamisen ja investointien esteitä (1/2)

Haastatteluissa tuotiin esiin kaupallistamisen ja investointien haasteena teollisuuspolitiikan ja kansallisten energiaratkaisujen (etenkin sähköverkon kehittäminen ja vetyratkaisut) merkittävä vaikutus ekoteollisuuspuistojen kehittämiseen. Liiketoimintalogiikka liittyen kiertotalousratkaisuihin samoin kuin suurten kiertotalousinvestointien rahoitushaasteet nousivat myös esille. Alueellisen vetovoiman rakentaminen ja ekoteollisuuspuiston mahdollisuuksien esittely entistä paremmin potentiaalisille investoijille koettiin haasteena ja kehitystarpeena. Kaupallistamisen ja investointien esteenä, mutta samalla kehitysmahdollisuutena nostettiin esille ekoteollisuuspuiston yritysten tarpeiden parempi ymmärtäminen ja osaamisen syventäminen.

Teollisuuspolitiikka, regulaatio

- ”Suomesta puuttuu kannustimet tehdä investointeja alueella. Halutaanko Suomeen oikeasti ekoteollisuuspuistojen kehittämistä, tukeeko valtio tällaista riskinottoa?”
- ”Teollisuuspolitiikka on Suomessa puuttunut, me vaan ajaudumme ratkaisuihin.”
- ”Virkakoneisto, valtionhallinto, elinvoimakeskukset Suomessa 2026: ei oteta kantaa, varovaisuusperiaate vallitsee”
- ”Kasvun esteitä, ulottuen koko Suomeen: sähköverkkojen kehittäminen, ei etupainotteista. Meillä kantaverkon kehittäminen 400 kV linja, voi olla jatkossa pullonkaula”
- ”Kaikissa puistoissa, kaikki haluaa 400 kV linjaa, kaikki haluaa vetyä, mihin putket pitää vetää, kuka tätä johtaa, mihin investoinnit? Tätä näkymää ei kansallisesti ole.”
- ”Esteenä kasvulle: pitkät lupaprosessit, mutta eivät ole meillä kokonaan estäneet investointeja”
- ”Mitä olisi fiksua sijoittaa mihin, tarvittaisiin ulkopuolista apua, faktaperusteisesti”
- ”Aika vähän yhteyksiä alueiden välillä, tuntuu että kilpaillaan puistojen välillä keskenään, ei valtion taholta suuntaviivoja”

Tuloksia

Poimintoja haastatteluista: Kaupallistamisen ja investointien esteitä (2/2)

Kiertotalous, liiketoiminta ja rahoitus

- ”Harva on valmis maksamaan ekstraa kiertotalousratkaisuista. Vaikkapa fossiilisen raaka-aineen korvaaminen, uusi teknologia, uudet raaka-aineet, siellä on hintakatto olemassa, ei sen yli, tämä on logiikka”
- ”Investointirahoitus esim. 50 M eurotasolla, etenkin yksityinen raha, suomalaisia sijoittajia ei löydy raskaan teollisuuden investointeihin”

Vetovoimatekijät

- ”Business Finland täydentää meidän omaa työtä , mutta vetovoima täytyy rakentua alueellisen toimijan kautta, vetovoimatekijöitä ja niiden kehittämistä ei voida ulkoistaa.”
- ”Kasvun esteet: tarvitaan mahdollisuuksien parempaa esilletuomista, etenkin ulkomaisille potentiaalisille investoijille”

Osaaminen

- ”Hoksaamiset tapahtuu aina parhaiten yritysten kanssa , yritysten tarpeista, ne selviävät ainoastaan kysymällä suoraan yrityksistä!”
- ”Pitää syventää osaamista: turvallisuuden, energiaratkaisujen kannalta, yritetään valita yrityksiä parhaiten hyödyntävät uudet energiamuodot . Kaikki vedyn kimpussa, mutta toisten mielestä kallista ja rakentamistekniikkaa vielä haetaan, investorit miettii.”

EKOTEOLLISUUSPUISTOVERKOSTO 2.0

Suunnitelmia jatkokehittämiseen

Ekoteollisuuspuistojen rooli kestävän talouskasvun vauhdittamisessa – toimenpide-ehdotuksia

- Ekoteollisuuspuistot vahvistamaan ja täydentämään kiertotalousosaamisellaan kansallista sekä alueiden ja kaupunkien Invest in -toimintaa
- Teollisen kiertotalouden kaupallistamisen vauhdittaminen ekoteollisuuspuistojen veturiyritysten kumppanuus-/alihankintatapahtumilla
- Ekoteollisuuspuistojen verkostolle vahvempi rooli TKI-toiminnan kehittämisessä, ekoteollisuuspuistojen yritysten tarpeista lähtien.
- Ekoteollisuuspuistojen toiminnan ja tulosten mittaamisen kehittäminen – ilman, että ekoteollisuuspuistojen toimintaa pakotetaan liiaksi samaan muottiin.
- Ekoteollisuuspuistojen verkoston tavoitteiden ja lisäarvon tarkentaminen - verkostolupauksen käyttöönotto
- Alueellisten ja kunnallisten kehitysyhtiöiden kiertotalous- ja ekoteollisuuspuistotoiminnan osaamisen kehittäminen
- Toimintasuunnitelma ”Ekoteollisuuspuistojen verkosto 2.0”: Tavoitteet, prioriteetit ja sisällöt, organisointi ja resursointi, rahoitus, viestintä, verkostokokoukset
- Ekoteollisuuspuistojen hyviä käytäntöjä tulee aktiivisesti esitellä ja jakaa: esimerkkejä yrityksistä, investoinneista ja projekteista ekoteollisuuspuistoissa
- Ekoteollisuuspuistot aktiivisemmin mukaan kansalliseen teollisuuspolitiikkaan/EU-politiikkaan

4+1 asiaa – miten tästä eteenpäin?

1

1. Selvitystyön pohjalta toimenpiteiden suunnittelu ja toteutus

Sitra yhdessä sidosryhmiensä kanssa valmistelee jatkosuunnitelmia pohjautuen nyt valmistuvaan selvitykseen. Selvitystyö antaa myös hyviä eväitä ekoteollisuuspuistoverkoston toiminnan kehittämiseen.

2

2. Invest in -toiminnan vahvistaminen

Ekoteollisuuspuistojen osaaminen ja puistojen tarjonta ja mahdollisuudet uusille sijoittajille halutaan nykyistä selkeämmin osaksi seudun ja alueiden Invest in -toimintaa. Tiivis ja läheinen yhteistyö Business Finlandin kanssa.

3

3. Osaamisen ja TKI-toiminnan kehittäminen

Ekoteollisuuspuistotoimijoilla voisi jatkossa olla vielä entistä vahvempi rooli teollisten kiertotalousratkaisuiden kehittäjinä yhdessä yliopistojen, korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten kanssa. Myös osaamisen kehittäminen yhdessä koulutussektorin kanssa on kriittistä kestävyys siirtymän tekemisessä.

4

4. Kansallinen teollisuuspolitiikka

Teollisuuspuistojen kehittäminen on nostettu yhdeksi mahdolliseksi toimeksi kansliapäälliköiden pääviesteissä tulevalle hallitukselle ”[Valintojen Suomi - Kansliapäälliköiden pääviestit hallitusvaihdokseen](#)”

+1

Työ- ja elinkeinoministeriön käynnistämä selvitys ”Suomen teollisuuspuistojen ja niiden ominaispiirteiden kartoitus”

Selvitystyön tavoitteena on saada vertailukelpoinen tietopohja teollisuuspuistojen toimialarakenteesta, yrityskannasta ja työllisyysvaikutuksista sekä kuvata teollisuuspuistojen infrastruktuuriset ja toiminnalliset edellytykset (erityisesti energia-, logistiikka- ja materiaalivirrat). Tulokset julkaistaan raporttina arviolta lokakuussa 2026

ACTIONS FOR THE FUTURE

Lisätietoja:

nani.pajunen@sitra.fi

